Образецът на частична предварителна оценка на въздействието влиза в сила от 01 януари 2021 г.

Частична предварителна оценка на въздействието[1]	
Институция: Министерство на енергетиката	**Нормативен акт:** Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници
☐ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☒ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: **първата половина на 2025 г.**
Лице за контакт: Александрина Димитрова, началник на отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР Цветелина Михайлова, държавен експерт, отдел ЕЕВЕИ, дирекция ЕСПУЕР	**Телефон и ел. поща:** 02 92 63 143 e-mail: a.dimitrova@me.government.bg 02 92 63 140 e-mail: tz.mihailova@me.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

Проблем 1: Необходимост от завършване на процеса по транспониране в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (Директива (ЕС) 2023/2413).

Основният нормативен акт, който урежда обществените отношения в областта на енергията от възобновяеми източници е Законът за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). С действащия ЗЕВИ и подзаконовата нормативна уредба към него са транспонирани основните изисквания на Директива (ЕС) 2018/2001 г. от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива (ЕС) 2018/2001). За пълно въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 са извършени и промени в Закона за енергетиката (ЗЕ) и подзаконовата нормативна уредба към него. Процесът по транспониране изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 г. от 11 декември 2018 г. е приключил с приемане на ЗИД на ЗЕВИ (обн. в ДВ, бр. 86 от 13.10.2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), с който, с цел транспониране изискванията на посочената Директива бяха изменени и допълнени още, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за устройство на територията, Закона за подземните богатства и Закона за водите. **Основното обстоятелство, свързано с възникване на посочения проблем е изменението на нормативната рамка на европейско ниво.** На 18 октомври 2023 г. Европейският парламент и Съветът на Европейския съюз приеха Директива (ЕС) 2023/2413, с която измениха доста и съществени текстове от Директива (ЕС) 2018/2001 г., която бе транспонирана в националното законодателство, съгласно посоченото по-горе. Директива (ЕС) 2023/2413 постави два срока за транспониране на отделни нейни

[1] Съобразена с препоръките в Становище от съгласуване на частична предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, издадено от администрацията на Министерския съвет

разпоредби в националното законодателство. Съгласно чл. 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2023/2413 „*Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива,* ***най-късно до 21 май 2025 г.***“, с изключение на разпоредбите, за които е предвидена дерогация в чл. 5, параграф 2, а именно - чл. 15д, 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от чл. 1 от Директивата, чиито срок за транспониране е определен на 01 юли 2024 г. Първата група разпоредби вече са въведени в националното законодателство с изменения и допълнения в ЗЕВИ (ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 47 от 10.06.2025 г., в сила от 10.06.2025 г.).

Втората група разпоредби на Директива (ЕС) 2023/2413, чиито срок за транспониране е определен на ниво европейско законодателство на 21 май 2025 г. все още не са транспонирани в националното законодателство.

По-конкретно се идентифицира необходимост от въвеждане в националното законодателство на следните изисквания, поставени с Директива (ЕС) 2023/2413 (Директивата), които не са регламентирани нито в ЗЕВИ, нито в ЗЕ:

1. Определяне в съответствие с Директивата на задължителна минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта и индикативни национални цели за съответните периоди, както и въвеждане на някои изисквания за отчитане на напредъка за дела на енергията от възобновяеми енергийни източници. В тази връзка се идентифицира и необходимост от въвеждане на правила за залагане на целите в действащото законодателство, респ. в ЗЕВИ. Също така, при нужда от последваща актуализация на целите се предлага инструментът да е Интегрираният план в областта на енергетиката и климата на Република България. В тази насока се предлагат промени в чл. 12 от ЗЕВИ.
2. Въвеждане на изискванията на Директивата относно задължителния минимален дял на потреблението на биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход, при изчисление на дела на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта. В тази насока се предлагат промени в чл. 13 от ЗЕВИ.
3. Въвеждане на изискванията на Директивата във връзка с улесняване на оползотворяването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници до равнище, което е в съответствие с определената национална цел. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 2 и чл. 6 от ЗЕВИ.
4. Въвеждане на изискванията на Директивата по отношение на определяне на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на енергията от биомаса. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 3а и чл. 36 от ЗЕВИ.
5. Въвеждане на изискванията на Директивата по отношение на споразуменията за изпълнение на съвместни проекти за производство на енергия от възобновяеми източници с една или повече държави членки. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 4, чл. 15 и чл. 16 от ЗЕВИ. На министъра на енергетиката, съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните се вменява като отговорност да осигурят в срок до 31 декември 2030 г. изготвянето на споразумения за изпълнението на поне два такива съвместни проекта.
6. Допълване на изискванията съгласно Директивата, касаещи приоритетните зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, в това число относно участието на обществеността при изработване на съответните планове и реализацията на предвидените с тях проекти. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 5 и чл. 10 от ЗЕВИ. В контекста на тези изменения се налага и актуализиране на сроковете по чл. 22 от ЗЕВИ за издаване на разрешенията, адресирани

с Директивата, за обекти, изграждани в приоритетни зони, с цел съответствие с изисквания на Директивата.
7. Въвеждане на изискванията на Директивата за интегриране на използването на енергия от възобновяеми източници в сградите. В тази насока се предлага създаването на нов законов текст – чл. 5в от ЗЕВИ, с който на министъра на регионалното развитие и благоустройството се поверява разработването и въвеждането на технически правила и норми в областта на проектирането и строителството на сгради за увеличаване на дела на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници. В контекста на тези допълнения се предлагат и изменения в чл. 11 и чл. 20 от ЗЕВИ във връзка със сградите за обществено обслужване, съответно – във връзка с изграждането на нови или реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуващи сгради.
8. За осигуряване изпълнението на определеното увеличение на дела на енергията от възобновяеми източници в сектор индустрия, в съответствие с изискванията на Директивата, се идентифицира необходимост от създаването на нов законов текст (чл. 5г от ЗЕВИ), с който да се предвиди министърът на икономиката и индустрията да предлага мерки и да разработва схеми за подпомагане за увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници в индустрията.
9. За осигуряване изпълнението на определените цели за дял на енергията от възобновяеми източници в транспорта и за дял на възобновяеми горива от небиологичен произход в крайното потребление на енергия в морския транспорт, в съответствие с изискванията на Директивата, се идентифицира необходимост от създаване на нов законов текст (чл. 5д от ЗЕВИ), както и изменения и допълнения в чл. 36 от ЗЕВИ, чрез които да се предвиди министърът на транспорта и съобщенията да предлага мерки и да разработва схеми за подпомагане използването на биогорива, електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива, както и да разработва схема за задължения за доставчиците на горива, с която се осигурява изпълнение на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт (чл. 36а от ЗЕВИ), като осигурява прилагането й и осъществява контрол по изпълнението й. В този контекст се идентифицира и необходимост от създаването на нов законов текст - чл. 36б, с който да се постави нормативната основа на механизъм за издаване и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт, като отговорен и контролен орган за този механизъм е Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР).
Същевременно, е налице необходимост от промени в процентното съотношение при смесване на горивата за дизелови и бензинови двигатели с биогорива и биогорива от ново поколение, което следва да намери място в чл. 47 от ЗЕВИ.
10. Въвеждане на изискванията на чл. 15 от Директивата по отношение на:
а) спазването на принципа на енергийна ефективност на първо място, в това число при определяне на националните правила относно разрешителните, сертификационните и лицензионните процедури, прилагани по отношение на централите и мрежите;
б) техническите спецификации за съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници, които трябва да бъдат спазвани, за да се ползват съответните лица от схемите за подпомагане или да бъдат допустими за участие в обществени поръчки;
в) интегриране и съответно разпространение на енергия от възобновяеми източници при планирането, проектирането, изграждането и модернизирането на селищна инфраструктура, промишлени, търговски или жилищни зони и енергийна и транспортна инфраструктура.
В тази насока се предлагат изменения на чл. 2, чл. 11 и чл. 20 от ЗЕВИ.
11. Въвеждане на изискванията на Директивата, касаещи гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници. В тази насока се предлагат изменения в чл. 7 от

ЗЕВИ (под формата на нови правомощия и задължения на изпълнителния директор на АУЕР във връзка с разработване на методика за изчисляване на остатъчния енергиен микс на Република България и ежегодно публикуване на данни за последния), както и в чл. 34 от ЗЕВИ.
12. Въвеждане на новите положения на Директивата, касаещи мерки за насърчаване отоплението и охлаждането чрез възобновяеми енергийни източници, както и улесняване присъединяването от операторите на районни отоплителни и охладителни системи на доставчици на енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина и студ. В тази насока се предлагат изменения в чл. 18 от ЗЕВИ.
13. Необходимост от промени относно изискванията за отчитане на енергията от биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса за определените с Директивата цели при съобразяване на съответните критерии за устойчивост и критерии за намаляване на емисиите на парникови газове. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 37 от ЗЕВИ и създаването на нов законов текст - чл. 37а от ЗЕВИ. Предлага се и самите критерии, изменени с Директивата, да бъдат въведени с наредбата на Министерския съвет, на основание чл. 44 от ЗЕВИ, за да се избегне съществуващото към момента дублиране на правната уредба. С тази наредба следва да се определят също и критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове за възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива.
14. Въвеждане на изискванията на Директивата във връзка с отчитането и одитирането на подаваната информация от икономическите оператори относно изпълнението на критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове за възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива. В тази насока се предлагат изменения и допълнения в чл. 5 и чл. 39 - чл. 44 от ЗЕВИ. Предлаганите изменения в чл. 5 ЗЕВИ отразяват и изискванията на Директивата относно създаването и поддържането на база данни на Съюза, която позволява да се проследяват течните и газообразните възобновяеми горива и рециклираните въглеродни горива.
15. С оглед на регламентираните в Директивата дефиниции се налага и тяхното съответно въвеждане в ЗЕВИ чрез изменения в допълнителните разпоредби на закона.
16. Идентифицира се и необходимост от изменения и допълнения в Закона за енергетиката, които се въвеждат с преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕВИ, с цел съответствие с изискванията на Директивата по отношение на:
а) насърчаване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници;
б) вменяване на задължения на Комисията за енергийно и водно регулиране за анализ и оценка и предлагане на стимули за модернизиране на интелигентните мрежи с цел по-добро наблюдение на баланса на мрежата и предоставянето на данни относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и емисионния фактор на парникови газове в доставяната електрическата енергия в реално време;
в) осигуряване публикуването / предоставянето на информация за дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и за емисионния фактор на парникови газове на доставената електрическа енергия от страна на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи;
г) създаване на условия малки или мобилни системи, като например битови батерии и електрически превозни средства, както и на други малки децентрализирани енергийни източници, да участват на пазарите на електроенергия;
д) осигуряване предоставянето на крайните потребители на информация за енергийните характеристики и за дела на енергията от възобновяеми източници в техните районни отоплителни и охладителни системи;

е) осигуряване на еднакви условия на конкуренция и недискриминационно участие на пазарите на електроенергия за малките децентрализирани енергийни активи или мобилни системи;
ж) дефинирането значението на понятията „битова батерия“ и актуализиране на понятието „зарядна точка“.

В обобщение, видно от гореизложеното, към настоящия момент разпоредбите на действащата нормативна уредба, регламентирани в текстовете на ЗЕВИ и текстове на ЗЕ не съответстват в пълна степен на измененията на Директива (ЕС) 2018/2001, направени с Директива (ЕС) 2023/2413. Това представлява сериозен дефицит в прилагането на съществуващото и действащо законодателство, което, само по себе си формира посочения проблем, който, за целите на хармонизирането на българското с европейското законодателство, налага актуализиране на действащата нормативна уредба.

Законопроектът, предмет на настоящата оценка на въздействие, е включен в Законодателната програма на Министерския съвет за първата половина на 2025 г. С приемането на законопроекта ще бъдат изпълнени мерки от Плана за действие за 2025 г. с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, приет с РМС № 63 от 12 февруари 2025 г. По-конкретно, ще се постигне изпълнение на следните правни мерки от Плана за действие за 2025 г. – мярка 138, която касае изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413, със срок за транспониране и нотификация 21.05.2025 г.

Също така, с приемането на законопроекта, предмет на настоящата оценка на въздействие се очаква да се създадат условия за постигане на предвижданията и целите за развитието на енергията от възобновяеми източници определени в Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, актуализация 2024 г. (ИПЕК).

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Предвидените с Директива (ЕС) 2023/2413 изменения на досегашните разпоредби на ЕС в областта на енергията от възобновяемите източници са от такова естество, което **не позволява регулирането им да стане чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности.**
Проблемът произтича от необходимостта от транспониране на Европейското законодателство в националното, което налага именно приемането на съответните изменения и допълнения в националното законодателство с цел въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 и постигане на хармонизация.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не отразява в пълна степен изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001, изменени с Директива (ЕС) 2023/2413.
Изпълнението на поставените с Директива (ЕС) 2023/2413 цели изисква интегриран подход и прилагане на мерки във всички сектори – индустрия, транспорт, земеделие, както и на норми свързани с опазването на околната среда, инвестиционното проектиране и строителството.
Съгласно представена от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) информация, изискванията на чл. 15в, чл. 15г и чл.16, които са в компетентността на МОСВ, са въведени със ЗЕВИ, Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за

съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.
От страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) е предоставена информация, съгласно която, по въпросите, които са от компетентността на МРРБ се сочи следното: по отношение на чл. 15, параграф 3 от Директивата, Законът за устройство на територията не създава ограничения за интегриране и съответно разпространение на енергията от възобновяеми източници, по отношение на чл. 15а, параграф 3 от Директивата се реферира към Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради - § 4а. от преходните и заключителни разпоредби; по отношение на чл. 15а, параграф 6, изречение второ се реферира към Закона за енергийната ефективност, Наредба № РД-02-20-3 от 9 ноември 2022 г. за техническите изисквания към енергийните характеристики на сгради и Наредбата за енергийното етикетиране на продукти, свързани с енергопотреблението, които определят приложимост в България на системите за енергийно етикетиране (Регламент 2017/1369); по отношение на чл. 15б от Директивата се сочи, че МРРБ подпомага процеса по картографиране, предоставяйки наличните пространствени и морски планове и оказвайки методическо съдействие, за да се осигури съгласувано картографиране, както и че Директива 2014/89/ЕС за морското пространствено планиране се транспонира в българското законодателство, чрез Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България и подзаконови нормативни актове, които конкретизират правилата за картографиране и координация.
От страна на Министерството на образованието и науката (МОН) е предоставена информация, съгласно която, по въпросите, които са от компетентността на МОН се сочи следното: голяма част от разпоредбите на член 18, параграфи 3 и 4 от Директивата и Приложение IV са транспонирани напълно с разпоредбите на ЗПОО, ЗПУО и Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; по отношение на изискванията, свързани с придобиване на квалификация на монтажниците на системи, свързани с енергия от възобновяеми източници се сочи частично транспониране, с оглед текущото към момента разработване на нова наредба за придобиване на квалификация по професията с код 071304 „Възобновяеми енергийни източници“ от новия Списък на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗПОО, в сила от 01.01.2026 г.

С приетите изменения и допълнения в ЗЕВИ (ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ, бр. 86 от 13.10.2023 г.) са въведени в пълна степен изискванията на чл. 16в и частично разпоредбите на чл. 16, 16б, 16г, 16д от чл. 1, т. 7 на Директива (ЕС) 2023/2413. Промените в ЗЕВИ са извършени във връзка с Реформа 6 от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (ПВУ) въз основата на Регламент (ЕС) 2022/2577 за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници (REpoerEU) и проекта на Директивата.
С приетите изменения и допълнения в ЗЕВИ (ЗИД на ЗЕВИ, обн. в ДВ бр. 47 от 10.06.2025 г.) са въведени изискванията на чл. 15д, 16, 16б, 16в, 16г, 16д и 16е от чл. 1 от Директивата, чиито срок за транспониране бе определен на 01 юли 2024 г.
За въвеждането на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413, за които липсва транспониране в националното законодателство, е необходимо да бъдат извършени изменения и допълнения в ЗЕВИ, както и в Закона за енергетиката, чрез преходни и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕВИ.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Както е посочено по-горе съгласно чл. 5 от Директива (ЕС) 2023/2413 „*Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива,* ***най-късно до 21 май 2025 г.*****“, като е необходимо да информират за това Европейската комисия. Видно от посочения срок, към настоящия момент страната ни вече е в забава за транспонирането, респ. за информирането.**

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е изготвяна последваща оценка на действащия ЗЕВИ.
В изпълнение на чл. 20 от Регламент (ЕС) 2018/1999, като част от интегрираното докладване за изпълнението на Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България, 2021-2030 г. на всеки две години страната представя информация за напредъка по отношение на изпълнението на целите, политиките и мерките в областта на енергията от възобновяеми източници. В ИПЕК, определящ основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата до 2030 г., с хоризонт 2050 г. е включен анализ на текущото състояние на сектора и прогноза за развитието до 2030 г., с хоризонт 2050 г. Включена е и оценка на въздействието на планираните политики и мерки.
Законопроектът, предмет на настоящата оценка на въздействие предвижда в срок до 5 години след влизането му в сила министърът на енергетиката да извърши последваща оценка на въздействието.

2. Цели:

Цел 1 „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“
С постигането на тази цел ще се постигат следните под-цели:
1.1. Улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници;
1.2. Ускоряване на сътрудничеството между държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници под формата на съвместни проекти;
1.3. Развитие на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в приоритетните зони;
1.4. Стимулиране на децентрализирани системи за производство и съхранение на електрическа енергия;
1.5. Допълване на съществуващата уредба, свързана с гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници;
1.6. Създаване на схема за задължения на доставчиците на горива;
1.7 Създаване на механизъм, който да позволи на операторите на публично достъпни зарядни точки, да допринесат чрез осигуряване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изпълнението на задълженията, установени за доставчиците на горива;
1.8.Допълване на съществуващата уредба за насърчаване производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници за осигуряване изпълнението на целта в този сектор;

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Административни и регулаторни органи
1.1. Министерство на енергетиката
1.2. Министерство на транспорта и съобщенията
1.3. Министерство на регионалното развитие и благоустройството
1.4. Министерство на околната среда и водите
1.5. Министерство на земеделието и храните
1.6. Министерство на икономиката и индустрията
1.7. Министерство на иновациите и растежа
1.8. Агенцията за устойчиво енергийно развитие
1.9. Комисия за енергийно и водно регулиране
1.10. Общинските администрации

2. Неограничен брой физически и юридически лица – крайни потребители на енергия

3. Възложители на инвестиционни намерения за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници – *неограничен брой лица*

4. Физически и юридически лица, осъществяващи своята дейност в сектори „индустрия“, „строителство“, „транспорт“, „земеделие“– *неограничен брой лица*

5. Оператори на електропреносната и електроразпределителните мрежи, оператори на топлопреносни мрежи, оператори на зарядни точки, оператори на районни отоплителни или охладителни системи - *неограничен брой лица*

6. Лицата, които произвеждат, внасят и/или въвеждат суровини за производство на горива - възобновяеми горива, рециклирани въглеродни горива, течни горива от нефтен произход и лицата, които пускат на пазара такива горива за крайна употреба - *неограничен брой лица*

7. Неправителствени организации в областта на енергията от възобновяеми източници и опазването на околната среда, както и за защита на крайни потребители – *неограничен брой лица*

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

Настоящата оценка разглежда два варианта на действие.
Вариант 1 „Без действие“ – това е задължителният вариант, който следва да бъде разгледан и анализиран във всяка една оценка на въздействието на нормативен акт. Вариантът предполага да не се предприемат конкретни действия за изменение на сега съществуващото законодателство.
С оглед спецификата на идентифицирания проблем, описан по-горе в настоящата оценка, изразяващ се в необходимост от транспониране на правото на ЕС, в случая конкретно на изискванията, въведени с Директива (ЕС) 2023/2413, като алтернативен вариант следва да се разгледа единствено Вариант 2 „Нормативни промени - приемане на ЗИД на ЗЕВИ, с които се транспонират разпоредбите на Директива (ЕС) 2023/2413“.

4.1. По проблем 1: „Необходимост от завършване на процеса по транспониране в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 на

Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (Директива (ЕС) 2023/2413)".

Вариант 1 „Без действие":

Описание:
Този вариант предполага да не бъдат приети изменения и допълнения в ЗЕВИ, чрез които да се транспонират текстовете на Директива (ЕС) 2023/2413, които към момента не са транспонирани, т.е. при този вариант се запазва сега действащата нормативна уредба, която няма да бъде съобразена с изискванията на Директивата, съответно българското национално законодателство няма да бъде хармонизирано с европейското в областта на енергията от възобновяеми източници. Респективно няма да може да бъдат постигнати, посочени по-горе в настоящата оценка цели.
Българското законодателство няма да съответства на европейското, като същевременно, Република България няма да е изпълнила задължението си по Договора за функционирането на Европейския съюз за осигуряване постигането на заложените от Директива (ЕС) 2023/2413 резултати.
Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Не се идентифицират положителни икономически, социални и/или екологични въздействия.
Обстоятелството, че липсата на промени в настоящата регулаторна рамка няма да доведе до необходимост от допълнителни финансови ресурси и експертен потенциал за заинтересованите страни не може да се идентифицира като самостоятелно съществено положително въздействие, доколкото такова едно въздействие е пренебрежително слабо в сравнение с отрицателните въздействия, които този вариант би имал за всички заинтересовани страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Идентифицират се следните **отрицателни икономически въздействия**:
→ Налагане на имуществена санкция, определена от Европейската комисия в случай, че същата упражни правото си по чл. 258 от ДФЕС да сезира Съда на Европейския съюз с иск срещу Република България за неизпълнение на задължението да се съобщи за мерките за транспониране на Директивата. Когато Съдът на Европейския съюз установи, че има неизпълнение, той може да наложи на Република България да заплати еднократно платимата сума или периодичната имуществена санкция, в рамките на размера, определен от Комисията. Съгласно Съобщение на Комисията — Актуализиране на данните, използвани при изчисляването на еднократно платимите суми и периодичните имуществени санкции, предлагани от Комисията на Съда на Европейския съюз в производствата за установяване на неизпълнение на задължения (2022/C 74/02), възможната минимална еднократно платима сума би била в размер на 632 000 евро. В тази връзка, на 24 юли 2025 г. Европейската комисия изпрати официално уведомително писмо на Република България за образуване на процедура за нарушение № 2025/0198 по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Процедурата е за неуведомяване в срок на Европейската комисия за мерките за пълно транспониране на Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и

Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета.

→ Няма да се постигнат описаните по-горе цели (като например улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в индустрията, транспорта и в сградите; развитие на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в зоните; стимулиране на децентрализирани системи за производство и съхранение на електроенергия; развитие на отоплителните и охладителните системи и др.) и ще продължи прилагането на действащата нормативна уредба, която не е в състояние да отговори адекватно на измененията в общите политики на ЕС за климатичните промени и потреблението на енергия от възобновяеми източници, както и произтичащите от тях задължения за страната.

Идентифицират се следните **отрицателни социални въздействия:**

→ Липсата на законодателна инициатива за въвеждане на допълнителни мерки няма да позволи по-бързото и широко разгръщане на енергията от възобновяеми източници, постигането на националната цел за дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия и на дела на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление в сектор транспорт. Липсата на съответните стъпки за хармонизиране на националното ни законодателство с европейското разглежданата област няма да създаде необходимите предпоставки за повишаване на качеството на живот на населението, като същевременно ще ограничи и възможността за устойчив икономически растеж и заетост.

Идентифицират се следните **отрицателни екологични въздействия:**

→ Наред с прякото негативно въздействие върху изменението на климата, липсата на действия спрямо въвеждането на новите изисквания от Директива (ЕС) 2023/2413 в националното законодателство ще застраши изпълнението на новите цели и политики на ЕС в областта на енергетиката и климата.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:
Малките и средни предприятия (МСП) представляват значителна част от заинтересованите страни и съответно, идентифицираните по-горе отрицателни въздействия на тук разглеждания вариант, ще повлияят на дейността на тези предприятия. При тук разглеждания вариант използването на енергията от възобновяеми източници ще бъде ограничено и няма да даде възможност за повишаване конкурентоспособността на икономиката, регионалното и местно развитието, перспективите за износ, възможностите за заетост в МСП.

Административна тежест:
Тук разглежданият вариант на действие няма да доведе до намаляване на административната тежест. Напротив, възприемането на този вариант ще запази сегашното положение, което в отделни аспекти предвижда по-голяма тежест спрямо предлаганите промени - няма да бъдат актуализирани сроковете за издаване на разрешения, включително за издаване на разрешението за ползване или удостоверение за въвеждане в експлоатация за обекти, изграждани в приоритетни зони; няма да се постигне улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници, за производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в сградите, няма да се постигне усъвършенстване на съществуващата уредба на гаранциите за произход на горивата и др. подобни.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Нормативни промени - приемане на ЗИД на ЗЕВИ, с които се транспонират разпоредбите на Директива (ЕС) 2023/2413“.

Описание:

Този вариант предвижда да бъдат приети предлаганите изменения и допълнения на ЗЕВИ, с които да се транспонират изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413.

Както е посочено по-горе в настоящата оценка, промените са многоаспектни, тъй като самата Директива (ЕС) 2023/2413 предвижда изменения в множество текстове на Директива (ЕС) 2018/2001. При описанието на проблема са идентифицирани съответните области, в които се налагат и респективно предлагат промени – изменения или допълнения на сега действащите правни норми, като са посочени и съответните конкретни текстове, в които се предлагат промени. Накратко, измененията и допълненията са в следните направления, по отношение на които са очертани и допълнителните нормотворчески мерки (разработване и приемане на подзаконови нормативни актове), които следва да се предприемат за пълна реализация на заложените промени, като точки 1-15 касаят изменения и допълнения в ЗЕВИ, а точка 16 – в ЗЕ:

1) В съответствие с Директивата се определя задължителна минимална цел за дела на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт и цели за дял на енергията от възобновяеми източници в: сектор топлинна енергия и енергия за охлаждане; крайното енергийно и неенергийно потребление в сектор индустрия; крайното потребление на енергия в сгради; дела на възобновяемите горива от небиологичен произход, използвани за крайни енергийни и неенергийни цели; дела на възобновяемите горива от небиологичен произход в крайното потребление на енергия в морския транспорт; иновативни технологии за енергия от възобновяеми източници от нови мощности за енергия от възобновяеми източници. Регламентира се правилото, че при необходимост от промяна на така въведените цели, инструментът следва да бъде актуализация в ИПЕК.

2) Въвеждат се изискванията на Директивата относно задължителния минимален дял на потреблението на биогорива от ново поколение и биогаз за транспорта, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход, при изчисление на дела на енергията от възобновяеми източници в крайното потребление на енергия в транспорта;

3) Въвеждат се изискванията на Директивата по отношение на определяне на държавната политика за насърчаване на производството и потреблението на енергията от биомаса;

4) Създават се нормативни основания за улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници. Конкретни мерки в тази насока следва да бъдат предложени, съответно – предприети, от Комисията за енергийно и водно регулиране;

5) Създават се нормативни основания за ускоряване на сътрудничеството между държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници под формата на съвместни проекти. Конкретни мерки в тази насока следва да бъдат предприети от министъра на енергетиката, съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на транспорта и съобщенията, министъра на околната среда и водите и министъра на земеделието и храните, на които е вменено като отговорност да осигурят в срок до 31 декември 2030 г. изготвянето на споразумения за изпълнението на поне два такива съвместни проекта;

6) Въвеждат се изискванията на Директивата по отношение на развитието на зони за ускорено внедряване на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в приоритетните зони. В тази връзка, кметовете на съответните общини следва да осигурят включването в общинските дългосрочни програми за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници на мерки за насърчаване участието на гражданите и местните общности в проекти за производство на енергия от възобновяеми източници;
7) Въвеждат се изискванията на Директивата относно интегриране на използването на енергия от възобновяеми източници в сградите, както и разработването на мерки за увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници в индустрията.
На министъра на регионалното развитие и благоустройството е поверено разработването и въвеждането на технически правила и норми в областта на проектирането и строителството на сгради за увеличаване на дела на електрическата енергия, топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници. В неговата компетентност е и разработването на схеми за подпомагане на използването на енергията от възобновяеми източници в сгради.
Със законопроекта се предвижда министърът на икономиката и индустрията да предлага мерки и да разработва схеми за подпомагане за увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници в индустрията.
8) Въвеждат се изискванията на Дрективата за разработване на мерки и схеми за подпомагане използването на биогорива, електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, както и на възобновяеми горива от небиологичен произход и рециклирани въглеродни горива. В тази връзка, са заложени нормативните основания на схема за задължения на доставчиците на горива, с която се осигурява изпълнение на задължителната минимална цел за дял на енергията от възобновяеми източници в сектор транспорт. Заложено е механизмът да се доразвие с наредба на министъра на транспорта и съобщенията.
9) В съответствие с изискванията на Директивата, законопроектът поставя нормативните основи и на механизъм, който да позволи на операторите на публично достъпни електрически зарядни точки, да допринесат чрез осигуряване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изпълнението на задълженията, установени за доставчиците на горива. Заложено е механизмът да се доразвие с наредба на министъра на енергетиката.
10) Въвеждат се изискванията на Директивата по отношение на:
а) спазването на принципа на енергийна ефективност на първо място, в това число при определяне на националните правила относно разрешителните, сертификационните и лицензионните процедури, прилагани по отношение на централите и мрежите;
б) техническите спецификации за съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници, които трябва да бъдат спазвани, за да се ползват съответните лица от схемите за подпомагане или да бъдат допустими за участие в обществени поръчки;
в) интегриране и съответно разпространение на енергия от възобновяеми източници при планирането, проектирането, изграждането и модернизирането на селищна инфраструктура, промишлени, търговски или жилищни зони и енергийна и транспортна инфраструктура.
11) Въвеждат се изискванията на Директивата, касаещи гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници. Изпълнителният директор на АУЕР следва да разработи методика за изчисляване на остатъчния енергиен микс на Република България и да осигури ежегодно публикуване на данни за последния;
12) Въвеждат се новите положения на Директивата, касаещи мерки за насърчаване отоплението и охлаждането чрез възобновяеми енергийни източници, както и улесняване присъединяването от операторите на районни отоплителни и охладителни системи на доставчици на енергия от възобновяеми източници и отпадна топлина и студ.

13) Правят се изменения с оглед актуализация на изискванията за отчитане на енергията от биогорива, течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса за определените с Директивата цели при съобразяване на съответните критерии за устойчивост и критерии за намаляване на емисиите на парникови газове. Предвижда се самите критерии, изменени с Директивата, да бъдат уредени с наредба на Министерския съвет, като по този начин се премахва дублирането на правна уредба за критериите в ЗЕВИ и в Наредбата за критериите за устойчивост на биогоривата, течните горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, което съществува към момента. В наредбата следва да бъдат определени също критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове за възобновяемите горива и рециклираните въглеродни горива

14) Въвеждат се изискванията на Директивата във връзка с отчитането и одитирането на подаваната информация от икономическите оператори относно изпълнението на критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове за възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива.

15) Регламентираните в Директивата дефиниции са въведени в ЗЕВИ чрез изменения в допълнителните разпоредби на закона.

16) **С преходните и заключителни разпоредби на законопроекта се въвеждат изменения и в Закона за енергетиката с цел съответствие с изискванията на Директивата по отношение на:**

а) насърчаване на топлинната енергия и енергията за охлаждане от възобновяеми източници;

б) вменяване на задължения на Комисията за енергийно и водно регулиране за анализ и оценка и предлагане на стимули за модернизиране на интелигентните мрежи с цел по-добро наблюдение на баланса на мрежата и предоставянето на данни относно дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и емисионния фактор на парникови газове в доставяната електрическата енергия в реално време;

в) осигуряване публикуването / предоставянето на информация за дела на електрическата енергия от възобновяеми източници и за емисионния фактор на парникови газове на доставената електрическа енергия от страна на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи;

г) създаване на условия малки или мобилни системи, като например битови батерии и електрически превозни средства, както и на други малки децентрализирани енергийни източници, да участват на пазарите на електроенергия;

д) осигуряване предоставянето на крайните потребители на информация за енергийните характеристики и за дела на енергията от възобновяеми източници в техните районни отоплителни и охладителни системи;

е) осигуряване на еднакви условия на конкуренция и недискриминационно участие на пазарите на електроенергия за малките децентрализирани енергийни активи или мобилни системи;

ж) дефинирането значението на понятията „битова батерия“ и актуализиране на понятието „зарядна точка“.

По отношение осигуряването на ресурси за реализиране на промените, следва да се имат предвид заложените в Плана за възстановяване и устойчивост Реформа 4: Механизъм за финансиране на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми източници заедно със сметките за енергия, и Реформа 6: Стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ и подпомагане на процеса по декарбонизация и намаляване на административната тежест при присъединяването и оперирането на ВЕИ, обезпечени със съответните схеми за подпомагане. В Плана за възстановяване и устойчивост е предвиден финансов ресурс от близо 1 950 млн. лв. по Инвестиции С4.I2 „ Подкрепа за енергия от възобновяеми източници за домакинствата“ и Инвестиция С4.I6 „Подкрепа за нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на

електроенергия“ Инвестиция C4.I8 "Национална инфраструктура за съхранение на електрическа енергия от възобновяеми източници (RESTORE)" (C4.I8) за стимулиране на децентрализираното производство на енергия от възобновяеми източници и интегрирането на енергията от възобновяеми източници в електроенергийната система.
При този вариант, българското законодателство в областта на енергията от възобновяеми източници ще бъде приведено в съответствие с европейското законодателство. Промените в ЗЕВИ и в ЗЕ ще допринесат за ускоряване на производството и потреблението на енергията от възобновяеми източници.
При избора на този вариант държавата ни ще избегне наказателна процедура и възможно осъдително решение на Съда на Европейския съюз, съответно няма да се наложи заплащане на финансови санкции.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:
(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Идентифицират са следните **положителни икономически въздействия:**

→ Избягването на финансовата санкция за неизпълнение на задълженията на държавата, произтичащи от членството и в ЕС има положително отражение върху всички групи заинтересовани страни. Българското законодателство ще осигури съответствие и адекватно прилагане на политики на ЕС в областта на енергетиката и климата. По-широкото разгръщане и повишаването на производството и потреблението на енергията от ВИ ще създаде условия за подобряване на конкурентоспособността на всички икономически сектори

→ Очаква се голяма част от предвидените изменения да окажат съществен положителен икономически ефект по отношение на производителите и доставчиците на енергия от възобновяеми източници, в това число и относно предвидените с измененията и допълненията: мерки за улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници; мерки за насърчаване изпълнението на съвместни за държавите членки проекти за производство на енергия от възобновяеми източници и т.н.;

→ Съществена част от предвидените изменения следва да повлияят благоприятно производителите и доставчиците на възобновяеми горива;

→ Ще бъде създаден стимул за инвестиции за изграждането на зарядни точки, достъпни за обществеността, чрез заложения механизъм за издаване и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт;

→ Индустриалните предприятия са сред лицата, заинтересовани от предвидените мерки и схеми за увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници в индустрията;

→ Собствениците и ползвателите на сгради са сред лицата, заинтересованите от предвидените схеми за подпомагане на използването на енергията от възобновяеми източници в сгради;

→ Местните общности са благоприятно повлияни от подобрените възможности за включването им в обсъждането и реализацията на енергийни проекти, в т.ч. в приоритетните зони;

→ Благоприятно повлияни са доставчиците на топлинна енергия и операторите на районни отоплителни и охладителни системи;

→ Крайните ползи от въвежданите промени са за всички ползватели на енергия от възобновяеми източници и възобновяеми горива, доколкото всички предвидени промени са насочени към улесняване на достъпа до такива и увеличаване на техния дял в енергийното потребление.

Идентифицират са следните **положителни социални въздействия:**

→ С приемането на предложените промени в ЗЕВИ и ЗЕ се очаква използването на технологиите за производство на енергия от възобновяеми източници, като местни източници на енергия, да стане по-достъпно за широк кръг потребители на енергия. Използването на инсталации за производство на енергия от възобновяеми източници самостоятелно и в комбинация със съоръжения за съхранение на енергия ще намали потреблението енергия от изкопаеми горива на крайните потребители и би повишило жизнения стандарт в страната. Подобрената нормативна рамка, отговаряща на всички съвременни изисквания и достижения в областта ще е гарант за по-доброто качество на живот у нас. Тя ще допринесе за благоприятни социални въздействия, които, пряко или косвено, повлияват върху всички групи заинтересовани страни.

Идентифицират са следните **положителни екологични въздействия:**

→ Новата регулаторна рамка ще позволи широкото развитие на енергията от възобновяеми източници във всички сектори на икономиката на страната и има изключително важна роля при всички сценарии за декарбонизация на дейностите по производство и потребление на енергия. Тя ще допринесе за благоприятни екологични въздействия, които повлияват върху всички групи заинтересовани страни. С предвидените промени ще се разширят възможностите за устойчиво, екологосъобразно и ефективно производство и потребление на биогорива и биогаз. Предвидените законодателни промени ще позволяват увеличаване на производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници, ще окажат благоприятно въздействие върху околната среда и ще допринесат за намаляване на емисиите на парникови газове в резултат от намаляване използването на изкопаеми горива.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Не се идентифицират икономически, социални и/или екологични отрицателни въздействия.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Малките и средни предприятия (МСП) представляват значителна част от заинтересованите страни и съответно, идентифицираните по-горе положителни въздействия на тук разглеждания вариант, ще повлияят на дейността на тези предприятия. Увеличаване използването на енергията от възобновяеми източници, което ще се осигури посредством приемането на предлаганите изменения, ще окаже положително въздействие върху възможностите за декарбонизация и повишаване конкурентоспособността на икономиката, регионалното и местно развитие, възможностите за заетост в МСП. Предвид очаквания позитивен ефект, а и доколкото широкият кръг на засегнатите икономически сектори прави невъзможно точното определяне на потенциално засегнатите предприятия, в това число МСП, като конкретен брой, не се провежда нарочен МСП тест. Независимо от това, следва да се има предвид, че измененията и допълненията в нормативната рамка, израз на зеления преход способстват за подобряване качеството на живот върху всички групи от населението.

Административна тежест:

Тук разглежданият вариант на действие ще доведе първоначално до известно увеличаване на административната тежест за някои администрации и съответно икономически оператори (доставчици на горива), като това увеличение се изразява най-вече в изискванията за събиране, съхранение и използване на определена информация и данни. Предлаганите изменения, обаче, са от такова естество, че не се идентифицират

като сериозни и изискващи влагането на значим допълнителен финансов и човешки ресурс за заинтересованите страни и в дългосрочен план водят до намаляване на административната тежест.
Същевременно очаква се намаляване на административната тежест за възложителите/инвеститорите, които са потребители на административните услуги в насока актуализиране на сроковете за издаване на разрешенията, адресирани с Директивата, за обекти изграждани в приоритетни зони; улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници; производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници в индустрията, транспорта и сградите, подобряване на съществуващата уредба на гаранциите за произход на горивата и др. подобни.
Също така, с измененията и допълненията, които касаят уредбата на критериите за устойчивост и критериите за намаляване на емисиите на парникови газове за възобновяеми горива и рециклирани въглеродни горива, също ще се намали административната тежест, тъй като ще се избегне административен ресурс за поддържане на дублираната в момента правна уредба – в ЗЕВИ и в Наредбата по чл. 44 от ЗЕВИ. Тези изменения и допълнения конкретно засягат пряко заинтересованите страни – Министерството на енергетиката и Министерството на околната среда и водите, като освободеният административен ресурс от поддържане на дублирана нормативна уредба ще бъде пренасочен за изпълнението на политиките, израз на измененията и допълненията в нормативната рамка.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)
1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.
1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1: „Необходимост от завършване на процеса по транспониране в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 година за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (Директива (ЕС) 2023/2413)“

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Нормативн промени“**
Ефективност	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.1: Улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.2: Ускоряване на сътрудничеството между държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници под формата на съвместни проекти	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.3: Развитие на приоритетни зони за развитие на обекти за	3	1

	производство на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в приоритетните зони		
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.4: Стимулиране на децентрализирани системи за производство и съхранение на електрическа енергия	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.5: Допълване на съществуващата уредба, свързана с гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.6: Създаване на схема за задължения на доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.7: Създаване на механизъм, който да позволи на операторите на публично достъпни електрически зарядни точки, да допринесат чрез осигуряване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изпълнението на задълженията, установени за доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.8: Допълване на съществуващата уредба за насърчаване производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници за осигуряване изпълнението на целта в този сектор	3	1
Ефикасност	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.1: Улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.2: Ускоряване на сътрудничеството между държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници под формата на съвместни проекти	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.3: Развитие на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в приоритетните зони	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.4: Стимулиране на децентрализирани системи за производство и съхранение на електрическа енергия	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.5: Допълване на съществуващата уредба, свързана с гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.6: Създаване на схема за задължения на доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.7: Създаване на механизъм, който да позволи на операторите на публично достъпни зарядни точки, да допринесат чрез осигуряване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изпълнението на задълженията, установени за доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.8: Допълване на съществуващата уредба за насърчаване производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници за осигуряване изпълнението на целта в този сектор	3	1

Съгласуваност	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.1: Улесняване използването на споразуменията за закупуване на електрическа енергия от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.2: Ускоряване на сътрудничеството между държавите членки за насърчаване на енергията от възобновяеми източници под формата на съвместни проекти	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.3: Развитие на приоритетни зони за развитие на обекти за производство на енергия от възобновяеми източници, включително насърчаване на участието на местните общности в реализацията на енергийни проекти в приоритетните зони	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.4: Стимулиране на децентрализирани системи за производство и съхранение на електрическа енергия	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.5: Допълване на съществуващата уредба, свързана с гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.6: Създаване на схема за задължения на доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.7: Създаване на механизъм, който да позволи на операторите на публично достъпни зарядни точки, да допринесат чрез осигуряване на електрическа енергия от възобновяеми източници за изпълнението на задълженията, установени за доставчиците на горива	3	1
	Цел 1: „Хармонизиране на българското законодателство с европейското“ Под-цел 1.8: Допълване на съществуващата уредба за насърчаване производството на топлинна енергия и на енергия за охлаждане от възобновяеми източници за осигуряване изпълнението на целта в този сектор	3	1

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.*

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Нормативни промени - приемане на ЗИД на ЗЕВИ, с които се транспонират разпоредбите на Директива (ЕС) 2023/2413“.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

☐ Ще се увеличи — съгласно посочените по-горе въздействия

☒ Ще се намали — съгласно посочените по-горе въздействия

☐ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

☒ Не

С новата нормативна промяна не се създават нови регулаторни режими.
В действащия ЗЕВИ не са регламентирани регулаторни режими. Предвидените промени нямат регулаторен характер, поради което не се засягат съществуващи режими.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.
1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).
1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.
1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.
1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

☐ Да

☒ Не

Не се предвижда създаването на нови регистри

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

☒ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

Актът засяга пряко МСП, тъй като голяма част от заинтересованите страни са именно такива предприятия.

Всички предлагани промени се очаква да имат положително въздействие върху дейността на МСП, в т.ч. подобряване на заетостта и повишаване на конкурентоспособността на предприятията.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не се идентифицират потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

☒ Проведени са консултации

По част от предлаганите промени в периода май – юли 2026 г. са проведени консултации под формата на срещи със заинтересовани страни, както следва:
В контекста на предвидените нови правомощия на министъра на транспорта и съобщенията и предстоящото създаване на схема за задължения на доставчиците на горива са проведени срещи с Министерство на транспорта и съобщенията, в това число и съвместна среща с участието на представители на доставчиците на горива.
Създаването на схемата за задължения на доставчиците на горива и на механизма за издаването на кредити на операторите на публично достъпни зарядни точки бяха обсъдени и с представители на доставчиците на горива.
Механизмът за издаването и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт са консултирани на съвместна среща с операторите на зарядни точки и АУЕР.
Въвеждането на промените на Директивата, свързани с критериите за устойчивост и критериите за намаление на емисиите на парникови газове, както и други изменения в този контекст на Директивата са дискутирани на среща с представители на Министерството на околната среда и водите.
Предвид допълването на уредбата за гаранциите за произход на енергията от възобновяеми източници, както и въвеждането на нови правомощия на изпълнителния директор на АУЕР, свързани с разработването на методиката за изчисляване на остатъчния енергиен микс на Република България и механизъм за издаването и обмен на кредити за електрическа енергия от възобновяеми източници в сектор транспорт бяха проведени консултации с АУЕР.
Предстоящите промени по отношение на допълване на изискванията за гаранциите за произход в действащия ЗЕВИ бяха предмет на обсъждане с представители на АУЕР, операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи, оператора на борсата за търговия с природен газ, както и с Българската енергийна борса.

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

☐ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МЕ, в съответствие с чл. 26 от Закона за нормативните актове. Резюме на резултатите от обществените консултации ще бъде изготвено и включено към настоящата оценка на въздействие след приключването им.
Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници ще се съгласува в съответствие с чл. 32, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☒ Да

☐ Не

Приемането на нормативния акт произтича от Директива (ЕС) 2023/2413.

На ниво ЕС е извършената оценка на въздействието на Директивата - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/DOC/?uri=CELEX:52021SC0621.
Резюме на Доклада за оценка на въздействието:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52021SC0622

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).
1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐ Да

☒ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Договор за функционирането на Европейския съюз
2. Съобщение на Комисията — Актуализиране на данните, използвани при изчисляването на еднократно платимите суми и периодичните имуществени санкции, предлагани от Комисията на Съда на Европейския съюз в производствата за установяване на неизпълнение на задължения (2022/C 74/02)
3. Официално уведомително писмо от Европейската комисия до Република България за образуване на процедура за нарушение № 2025/0198 по чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз от 24 юли 2025 г.
4. Оценка на въздействието на Директивата

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Николай Налбантов, директор на дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие“

Дата: 17.09.2025 г.

X Nikolay Dimitrov Nalbantov

Digitally signed by Nikolay Dimitrov Nalbantov
Date: 2025.09.17 17:04:18 +03'00'

Николай Налбантов
Директор на Дирекция ЕСПУЕР